

СРПСКА

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА
Стан Редакције и Администрације Космајска ул. бр. 22.
Огласи се дају у Администрацији. Цена утврђена.
Неплћена се писма не примају. — Рукописи се не враћају.
Писма, рукописи, новац и све остало што се односи на лист, слати власнику листа

БРОЈ 5 ПАРА
Адреса за телеграме „СРП. СТРАЖА“ Београд
Преплата за Србију на пошти:
на годину Дин. 12—
„ 6 месеци „ 6—
„ 3 месеца „ 3—
„ 1 месец „ 1—
За иностранство на пошти:
на годину Дин. 30—
„ 6 месеци „ 15—
„ 3 месеца „ 7.50

Узбуђење на бугарском дворцу

СОФИЈА, 1 августа. — Вест о могућој привременој окупацији Солуна од стране енглеско француске трупа, која је јуче у Софију стигла, изазвала је на бугарском дворцу велико узбуђење. У томе кораку Бугари назире да ће се делимично њезин правац политике омести. Там кораком омести се намера бугарских комитета о рушењу железничке везе између Солуна и Србије, на чему Немачка и Аустрија најенергичније раде.

Балкански Савез

Прави значај последњег де-марша Четворних Сила, без сумње, је поновно успостављање Балканског Савеза. У овоме предузећу имаде нешто, од ванредног значаја, што се има односити на морал балканских народа.
Више од пет јстотина година Балкан је чампо у турском ропству. Тај период времена омео је, иначе бистре и даровите, балканске народе, те су изостали у култури иза осталих европских народа. Нема у Европи државе и народа, који имају тако мрачну и крваву историју; историју, коју је кадра створити само обест, самовоља и необузданост источног тиранизма, који не познaje, а камо ли поштује, човечанска права, као што то имају балкански народи. Сав интелектуални, индивидуални и народни живот; све мисли, осећаји, једном речи, васколики живот балканских народа изаткан је том крвавом историјом, а та је историја врло тужна и врло жалосна. Када је, 1875. године невесињска пушка дала поклич хришћанским, а нарочито словенским, народима на Балкану, да је дошао час слободе, — народи се сложише, ујединише и везаше. Снага те везе дошла је до пад Цариграда, али је пад његов о-мела Германија, која није дозвољала, нити дозвољава, да се балкански народи коначно ослободе и у једну целину уједине. Тада су балкански народи морали погнути главу, али су сви у души осећали презрење новог тог непријатеља, а то значи, да је тада у душама балканских народа народни морал био јак.
Данас стојимо пред истом, али далеко значајнијом, ситуацијом. Пре смо, као помоћ, имали Русију, а данас имадемо целу културну Европу, уз савпатвје целога културног света. Ти милијонбројни народи лију крв својих поданика, да ослободе балканске

нороде од петвековног ропства! Чак и Јапан шаље своје санове, да пролију своју крв за нашу слободу. И за ту нашу слободу, у првоме реду, морамо ми да дадемо нашу савезну снагу; — место тога, ми уништавамо ту нужну снагу, ми хитимично помажемо свога непријатеља, који нам није дозвољавао, нити дозвољава нашу слободу: цео културни свет краљу својом нуди нам и вели: „Ево вам слободе, искупљене и нашом крви!“ — Ми је гурамо, ми је одбијаме; ми само улазимо поново у ропство. Такви осећаји у душама оних, међу балканским народима, значи — неморал. Наше ново ропство пред историјом, пред будућношћу и пред својим поколењима не ћемо моћи ничим оправдати. Узрок будућега ропства, или ма каквих неправилности, лежи искључиво на моралу, односно, неморалу балканских народа. Цео културни свет, који јаким осећајима симпатише нашој слободи и нашем уједињењу, мирном душом може на нас пружити прст и рћи: „Вашем ропству, ви сте гробар!“
Да ли ће балкански народи чекати нови пет векова, да се обнови ово, што се сада догађа?

Читаоцима
Покрећанем „СРПСКЕ СТРАЖЕ“ намерни смо да допунимо једну осетну празнину у нашој журналистици. У тежњи за општи интерес у ужој Србији, изгубио се готово сваки интерес за широм Србијом. Ми ћемо га нарочито заштити.
Ситничарске свађе и препирања у овоме великome времену, заузели су већи део наших листова. Ми ћемо преко њих прелазити.
Покушаћемо, да, ангажовањем нових снага, учинимо

„Српску Стражу“ најбоље информисаним листом у сваком погледу.
Колико ћемо у свему томе успети, на читаоцима је да цене.
ОДБОР СРПСКЕ СТРАЖЕ:
Работ
Читам, да ће Београдска Општина продавати се по 0.85 п. д. килограм!
Месни Одбор је кажњавао трговце што се нису придржавали новника приликом продаје соли сад он требао да казни и општину што се не придржава новника.

Пред Фијумом
— Успех италијанског подморца —
— Спец. извештај —
Солун, 1. августа.
Овде је стигао телеграм из Рима, у коме се тврди да је један италијански подморски брод типа Нафдиос успео да се неопажено пробије до Фијуме и да избаци два торпеда на једну аустријску крстарицу, наневши јој велику штету. Брод се опет неопажено вратио натраг. Командант брода је одликован од краља Емануела.
Сантјаго.

Евакуација Пуља
Услед италијанских успеха на северу Рим, 31 јула.
Овде се упорно проноси глас, да су Аустријци довели одлуку да се приставиште Пуљ евакуише пошто постоја бојазан за његов опстанак услед наглих италијанских успеха према северу.
Команда ће се преместити у Котор.

Колера у Бечу
— Увида све шире размере —
Букурешт, 1 августа.
Јављају из Беча, да је тамо од 6—13 јула констатовано

200 случајева колере од 13—20 преко 150 случајева од 20—24 око 180 случајева. Сви су случајеви били тесне природе и просечно је умирало тре четвртине од броја побољевања.
Власти и саветет предузели су све мере да се болест по могућству локализује. У протеру су подигнуте многе колеришне бараке. Грађанство нема приступа ни у близину барака.

Куга
На острву Занте појавила се куга Солун 1. авг.
Из Атије јављају да се на грчком острву Завте у Јејејском Мору појавио један случај куге. Предузете су све мере, да се острво потпуно изолује за извесно време, док се не утврди да ли је случај усамљен.

Национална економија
— На који начин ће Немачка о-нормисати. —
Овим ратом западне силе теже, да обезмоће Немачку а тиме о-безмоће и досадању снагу њезину, која се огледала у њезиној диктатури целога света. Тај процес се имаде овако протумачити:
Немачка је неплодна земља. До француско-прускога рата бројно њезино становништво износило је око 32 милиона па земља ипак није могла да исхрани своје становништво. После добљивне оне контрибуције од неколико милијарди. Немачка је почела индустриски нагло да се развија. Та индустрија је привукла масу раденика и Немачка је пре рата бројала близу 75 милијона становника. У земљи се нису могле спровођати никакве милиорације ради климе, с тога је Немачка за укупну исхрану свога становништва могла дати само 25%, а 75% увозила је са стране.
Рат овај истрошиће снагу Немачке. Нека уговор будућега мира у политичком погледу, буде повољан по Немачку, она ће и пак морати изгубити своје колоније, флоту, и трговачко бродовље најглавније услове за напредак индустрије. Индустрија њезина не ће имати досадању производњу, услед тога индустриски раденици неће моћи бити запо-слени, земља их не може хранити и они ће морати напустити своју отахбицу и тражити живот у другим земљама. Тиме ће Немачка губити бројно становништво а без полетне индустрије Немачка не

може имати снагу. Доцнији трговински уговори, које Немачка буду закључила са данашњим њезиним ратним непријатељима би-у томе правцу, и за десетак година Немачка ће бити другогласна држава, а свет ће са својих леђа абацити њезину диктатуру.

Аустријски дезертери
— Румуни у аустријској војсци дезертирају у Румунију. —
Букурешт, 1 августа
У последње време дезертирање Румуна из аустријске војске узима све веће размере. До сада је пребегло у Румунију осим простих војника и велики број официра. Међу њима има: 13 генерала, 7 пуковника, 15 п.пуковника, 26 мајора, 60 капетана, 102 поручника и 221 п.поручника.

Женски свет
Одговори на анкету:
„А којим особинама треба да располаже сујруз, да да му жена призна првенство?“
24.) Да је члан Хришћанске Заједнице.
Ниш. Д. Д. Ж. Миле.
25.) Није потребно да је леп, неопходно је да је физиолошки здрав, психолошки висок.
Пер.
26.) Да је упознат са карактерним особинама своје супруге, и да јој не помиње о ономе што она нема.
Младеновац.
„Железничарка.“
27.) Да држи жену љубомором, да јој никад не призна сву величину своје љубави, да је добар спортиста, да је телом необично висок, да уме савршено да лаже.
Луција.
„Кајлес.“
28.) Да не расправља одвише много о моралу, да жени допуште потпуну слободу, мисли и поступака, да је леп и здрав.
Ниш. Н. Н. Н.
29.) Треба да буде отмен, духовит, сањалица и да не личи на друге.
Књажевац, Мица.
30.) Човек који извојује себи првенство код људи, нема шта да се брине за првенство код жене. Онај који је изнад људи, мора бити и изнад жена.
Књажевац.
„Једна сретна.“

